



Nieuwe paden zorgen voor droge voeten op natte kleibaan

Golfbaan Noordeloos kiest voor gebonden halfverharding met biopolymeren

Stevige draagkracht, minimale erosie en een natuurlijke uitstraling zijn de eisen waaraan goede paden op de golfbaan moeten voldoen.

Zeker op natte, kleirijke golfbanen, zoals Noordeloos. In samenwerking met halfverhardings-specialist VDBH koos de golfbaan recent voor KoMex BIO, een gebonden halfverharding die gebruikmaakt van plantaardige biopolymeren als bindmiddel.

Auteur: Karlijn Raats

Leo Kool, eigenaar van Golfbaan Noordeloos, trapt af met de reden van de padenrenovatie: 'De oude schelpenpaden waren verzakt; op sommige plekken stond structureel water. In de zomer is dat nog te doen, maar zodra de klei nat wordt, loop je de boel kapot. Vooral met buggy's werd het soms echt onpraktisch.'

Onafhankelijke verwerker

Het was dan geen kwestie van 'even opvullen'. Kool wilde een duurzame oplossing die goed bleef liggen in het natte seizoen en tegelijkertijd esthetisch paste in het landschap van zijn 9 holes par 3-baan. 'We hebben bewust gekozen voor een natuurlijke uitstraling. Geen asfalt, maar iets wat mooi aansluit bij het groene karakter van de baan.' De keus viel, na overleg met VDBH, uiteindelijk op KoMex BIO, geleverd via De Beijer Bouwgrondstoffen en ontwikkeld door KOERS; een halfverharding op basis van biopolymeren (plantaardige bindmiddelen) en natuurlijk gesteente.

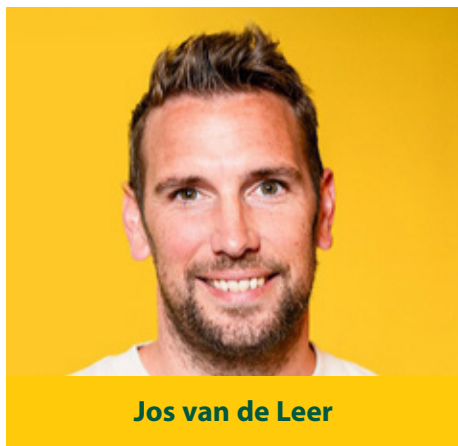
KoMex BIO is geen onbekende op de markt. Het product is al sinds 2018 beschikbaar. Maar voor VDBH was dit de eerste toepassing op een golfbaan. Martin Stufken, technisch adviseur bij VDBH, licht toe: 'Samen met de opdrachtgever hebben we gekeken naar wat het beste past bij deze locatie. KoMex BIO heeft een natuurlijke uitstraling, maar is ook functioneel sterk. Het is stevig, stuift nauwelijks en biedt voldoende draagkracht voor buggy's en onderhoudsverkeer.' Stufken benadrukt de onafhankelijkheid

van VDBH in materiaalkeuzes. 'We verwerken allerlei soorten halfverharding: gebonden, ongebonden en waterdoorlatend. De keuze hangt af van de locatie, de wens van de opdrachtgever en onze ervaring.'

Zelfherstellend vermogen

KoMex BIO bestaat uit hoekige steenslag, gebonden met een natuurlijk biopolymeer. 'De binding is stevig,' aldus VDBH West-uitvoerder Jos van de Leer. 'Het materiaal vormt een harde toplaag, maar het is niet keihard, zoals asfalt. Daardoor behoudt het een natuurlijke uitstraling.' Een bijzonder kenmerk is het zelfherstellend vermogen. Stufken legt uit: 'Bij lichte erosie of slijtage zorgt vocht ervoor dat het biopolymeer opnieuw een beetje uithardt. De toplaag herstelt zich daardoor deels vanzelf, vooral in het voorjaar en na regenval.' Toch is deze halfverharding geen wondermiddel. 'Als er echte beschadigingen zijn, moet je lokaal bij frezen en opnieuw aanbrengen,' zegt Stufken. 'Het is gebonden, dus je vult niet even snel een kuiltje op zoals bij ongebonden materiaal. Maar het slijt ook minder snel, is minder gevoelig voor spoorvorming en stuift nauwelijks.'

ACHTERGROND



Jos van de Leer

Specialisme

'Als greenkeeper ben je vooral bezig met het zo goed mogelijk krijgen van het gras,' zegt Van de Leer. 'Wij houden ons als specialist enkel bezig met het goed aanleggen van paden. Het is een vak apart; je moet nadenken over afschot, onderbouw, drainage en hoe het zich houdt in de tijd.' Het team van VDBH West bracht het materiaal aan met een asfaltspredmachine. Van de Leer legt uit waarom: 'Dat zorgt meteen voor een eerste verdichting. Vervolgens wordt het nog eens goed aangewalst. Zo krijg je een strak en stabiel eindresultaat.'

Op sommige plekken lag nog een oude laag schelpenpad. 'Dat hebben we gefreesd, opnieuw geprofileerd en voorzien van een puinlaag,' vertelt Van de Leer verder. 'In andere delen lag nog voldoende draagkrachtige onderbouw; daar hebben we overheen gewerkt. Het belangrijkste is dat de onderbaan vlak en stevig is. We gebruiken meestal 0/16 granulaat, fijner dan bijvoorbeeld 0/32, omdat dat beter te verwerken is en een strakkere onderlaag geeft.'

De aanleg

Volgens Van de Leer is goede aanleg essentieel voor het langetermijnsucces van de paden. 'Een kuil blijft een kuil. Als je daar een pad in legt, blijft het daar nat. Dan moet je het reliëf aanpassen. Het pad moet altijd hoger liggen dan de omgeving, met voldoende afschot, idealiter



Martin Stufken

2 procent.' Daarmee voorkomt men ook dat vegetatie van de bermen het pad overwoekert. 'Als een pad te laag ligt, krijg je een badkuip-effect. Zeker bij ongebonden halfverharding groeit onkruid snel vanaf de zijanten het pad in. Daarom leggen wij het pad bewust iets verhoogd aan, zodat water weg kan en onkruid minder kans krijgt.' Ook de juiste laagdikte is belangrijk. Stufken: 'Tussen de 8 en 12 centimeter, afhankelijk van het gebruik. En altijd een goede fundering. Bij Noordeloos was dat een puinpakket van 15 centimeter met daarop 0/16 menggranulaat, en dan pas de KoMex BIO als toplaag.'

Minder sluitdagen

Voor eigenaar Leo Kool zijn de nieuwe paden meer dan een cosmetische verbetering. 'We hopen dat we dit winterseizoen minder vaak dicht hoeven,' zegt hij. 'Normaal sluit ik in totaal zo'n een tot drie weken per jaar door wateroverlast. Nu de paden niet meer blank staan, verwacht ik dat we langer open kunnen blijven.' Ook de golfers zelf zijn volgens Kool enthousiast. 'Ze gebruikten altijd sluipteggetjes door het gras, maar nu zie je dat ze massaal de paden volgen. Zeker met buggy's is dat gewoon comfortabeler.'

Eventueel een fase 2

De huidige aanleg van zo'n 380 vierkante meter is pas de eerste fase. Kool: 'We hebben nu de meest problematische delen aange-



Leo Kool

pakt. Waarschijnlijk volgt in de toekomst nog eens 200 meter aan paden. Maar de grootste problemen zijn nu opgelost.' De keuze voor VDBH kwam via aannemer AC de Groot, lid van Golfbaan Noordeloos. 'Zij wezen ons op VDBH als specialist. En terecht. De samenwerking verliep uitstekend. Ze werkten in een krappe tijdspanne en hielden goed contact met het team op de golfbaan.' Ook Van de Leer kijkt tevreden terug. 'Voor ons is elk project uniek, groot of klein. We willen gewoon dat mensen zich veilig en comfortabel kunnen verplaatsen. En als je in de winter op een buggybaan kunt blijven spelen, dan is dat winst voor iedereen.'

Keuze voor soort halfverharding is altijd op maat

Stufken sluit af: 'Halfverhardingen zijn er in allerlei soorten. KoMex BIO is geschikt voor specifieke situaties, maar we gebruiken net zo goed ongebonden of waterdoorlatende producten. In Den Haag realiseren we binnenkort een wijkpark met dezelfde KoMex BIO, en bij bomen passen we dan weer KoMex EWD toe, die extra waterdoorlatend is.' Volgens hem is het belangrijk dat opdrachtgevers zich bewust zijn van de verschillen. 'Een ongebonden pad kun je makkelijk zelf bijhouden. Bij een gebonden pad zoals dit, roep je de specialist in. Daar staat tegenover dat het langer meegaat en er minder onderhoud nodig is. Het is een kwestie van de juiste toepassing op de juiste plek.'

'Je moet het goed aanleggen, dan ligt het er ook na tien jaar nog goed bij'



BE SOCIAL
Scan, lees & deel!